

Leven in Kali Yuga **David M. Grossman**

David Grossman is professioneel fotograaf en theosoof. Hij woont in de Verenigde Staten. Dit artikel werd gepubliceerd in *Theosophy Foreward*, 10 juni 2022.

Het is beter een enkele kaars aan te steken dan de duisternis te vervloeken.
Oud gezegde

Wanneer ons overzicht van de menselijke geschiedenis ons slechts vier- of vijfduizend jaar terugvoert - en hier in het westen vervaagt grotendeels alles vóór de Grieken - wordt het moeilijk om een idee te hebben van menselijke ontwikkelingscycli die honderden, duizenden, misschien zelfs miljoenen jaren zouden kunnen beslaan. Als we bedenken dat relatief recent, een paar eeuwen geleden, de continenten en landen van de wereld in het dagelijks leven afzonderlijke planeten leken, is de huidige situatie echt een zeer recent fenomeen. Er was heel weinig communicatie tussen landen en zelfs tussen regio's binnen één land. Voor de 'gemiddelde mens', die voornamelijk in agrarische samenlevingen werkte, waren de belangrijkste bezigheden het verbouwen van voedsel en het zorgen voor onderdak. De meeste mensen reisden nooit veel verder dan een paar kilometer van hun geboorteplaats vandaan. Als je daarbij bedenkt dat geletterdheid voor de meerderheid een relatief recente mijlpaal is, wordt duidelijk dat er niet echt veel zinvolle communicatie in de wereld was.

Natuurlijk moeten we geen al te somber beeld schetsen van de mensheid uit het verleden. Kijk eens naar de grote historische monumenten die mensen tot stand hebben gebracht. De enorme bouwwerken in Egypte, India en Midden-Amerika zijn verbazingwekkend en weerspiegelen ook geweldige wiskundige en astronomische kennis, zonder de technologische hulpmiddelen die we vandaag ter beschikking hebben. De kunst van het oude China tot de Italiaanse renaissance is adembenemend. We hebben de grote visionaire denkers en spirituele filosofen, echte leraren van een hogere orde, waar religies en filosofieën omheen zijn gegroeid.

Het zijn niet de schurken uit het verre verleden, maar eerder de grote leraren, de weldoeners van de mensheid wier inzichten in het doel van het leven en het pad dat alle wezens bewust moeten bewandelen, die we ons schijnen te herinneren. De boeddha's, christussen, krishna's, leraren rondom wie verschillende religies zijn

gegroeid, zijn nog steeds voor ons bereikbaar door hun leringen en voorbeelden die in het collectieve geheugen van het menselijk ras zijn achtergebleven.

Toch blijft het een feit dat het dagelijks leven voor de meeste mensen altijd een strijd is geweest: genoeg vinden en verbouwen om te eten, vechten tegen de elementen, zoals bij de verschrikkelijke hittegolf in Noord-India op dit moment, of het afweren van ziekten zoals we zien bij de recente wereldwijde Covid pandemie, en dit alles onderbroken door wreedheid jegens elkaar door verschillende vormen van slavernij, oorlogen, despotisme en acties die uiteindelijk niemand goed doen. Zelfs de heerschappijen van de machtigste 'ceasars' van de wereld hebben vaak een bloedig einde gevonden. Theosofie wijst op het feit dat verschillende groepen in feite tegelijkertijd verschillende cycli hebben doorlopen. Toen Europa zich bevond in wat wij de 'donkere middeleeuwen' noemen, ging het in andere gebieden beter. We vinden relatief geavanceerde en grote beschavingen over de hele wereld die op verschillende tijdstippen op verschillende plaatsen verschijnen, van de Sumerische beschaving die ongeveer 6500 jaar geleden begon, de Egyptenaren, later het oude Griekenland en de Maya-beschaving aan de andere kant van de Atlantische Oceaan. Ook mogen we het Romeinse Rijk niet vergeten en we kunnen er nog veel meer noemen.

Maar nu de wereld onderling zo verbonden is, bevinden we ons in een soort mengelmoes van psychische stromingen, hoog en laag, die tegelijkertijd over ons heen razen. Daardoor veroorzaakt de spanning tussen onze hogere en lagere natuur grote stress en instabiliteit in de collectieve menselijke psyche.

Volgens de theosofie en het oude Vedische systeem bevinden we ons in de cyclus die Kali Yuga wordt genoemd. Kali betekent donker, Yuga betekent cyclus. De tijdsperiode, zo wordt ons verteld, is ongeveer 432.000 jaar; dat is verreweg de kortste van de vier Yuga's of cycli die samen een maha-yuga vormen, een cyclische periode of

een evolutionair tijdperk. De tijdlijn is moeilijk lineair te bevatten. Dus laten we ons concentreren op waar we ons op dit moment bevinden, in de Kali Yuga of Duistere Tijd. Het is duister in de zin dat het zwaar is: we zijn ingekapseld in de dichtste vormen van materie. Het is moeilijk om de langetermijnbetekenis van dingen, vooral ons huidige collectieve handelen te doorgronden. We zouden kunnen zeggen dat onze wereld aan het wankelen is, dat er geen coherente algemeen gedeelde toekomstvisie is, we hebben geen 'Unified Field Theory' (algemene theorie) met betrekking tot de ontwikkeling en het lot van de mensheid.

Metafysisch gesproken leert de theosofie in *De Geheime Leer* dat we ons in het vijfde ras in het midden van de vierde ronde bevinden op de grote evolutionaire reis die bekend staat als een manvantara. Er zijn zeven ronden en als we in het midden van de vierde zijn, bevinden we ons in de meest geconcretiseerde fase, de meest veelzijdige manifestatie van de grote reis. In andere perioden is de polarisatie tussen geest en materie niet zo scherp, zijn onze vormen ijler, je zou kunnen zeggen dat de materie op een hoger trillingsniveau zit. Een ruwe analogie zou kunnen zijn het verschil tussen ijs, water en stoom. Door de concreetheid is er een sterkere 'zwaartekracht'; de gevolgen die voortvloeien uit oorzaken komen in een sneller tempo dan in andere cycli. Daardoor kunnen we in werkelijkheid sneller vooruitgaan dan in andere cycli, maar raken de onharmonische uitkomsten van onze handelingen ons ook extra hard in vergelijking met bijvoorbeeld de Satya Yuga (Gouden Eeuw). We zijn ook vatbaarder voor de aantrekkingskracht van de materie en de verlokkingen van Maya, de illusie van afgescheidenheid. Deze komen tot uitdrukking in wat we als samenleving lijken te waarderen. Rijkdom, bekendheid, populariteit en intellectuele kundigheid worden als waardevoller beschouwd dan eerlijkheid, morele en ethische consistentie, vrijgevigheid en zelfopoffering.

Recent is iets drastisch veranderd in de menselijke tijdlijn, althans zo lijkt het. Ineens is de wereld met haar continenten, landen en volkeren allemaal op onmiskenbare wijze met elkaar verbonden. Nog maar een paar generaties geleden schreef je, als je contact wilde opnemen met iemand in een ander land of zelfs in een verder weg gelegen deel van je eigen land, een brief. Die liet je op de een of andere manier aan hem of haar bezorgen; dan kón je iets terug horen. Dat kon weken, maanden of zelfs langer duren. Tegenwoordig gaat post binnen enkele dagen de wereld rond en e-mail binnen enkele seconden. Post raakt nu zelfs achterhaald. We werken dagelijks met de communicatietechnologieën uit sciencefictionverhalen van slechts decennia geleden. Hoevelen van ons hadden een paar decennia geleden gedacht dat je een plat apparaatje uit je zak kon halen, op een paar gemarkeerde punten op een scherm kon tikken en niet alleen met een bepaald persoon kon praten, maar hem of haar ook in 'live time' kon zien aan de andere kant van de wereld?

In sommige opzichten zijn we verder gevorderd dan onze voorouders. Op het gebied van leefomstandigheden, levensverwachting, industrie, transportmiddelen, communicatie en technologie zijn we lichtjaren verder dan een paar generaties geleden. Alleen was de 20e eeuw aantoonbaar de wreedste en bloedigste eeuw in het menselijk geheugen.

In haar artikel *Occultism versus the Occult Arts* (Occultisme versus de occulte kunsten), in *Lucifer*, Vol. II, mei 1888, zegt H.P. Blavatsky:

We leven in de Kali Yuga en zijn fatale invloed is duizendmaal krachtiger in het Westen dan in het Oosten; vandaar dat de Machten van het Tijdperk van Duisternis in deze cyclische strijd gemakkelijke prooien hebben gevonden, en vandaar de vele waanideeën waaronder de wereld thans gebukt gaat.

In 1889, een jaar later, schreef HPB aan de TS-conventie:

We hebben al onze kracht nodig om de moeilijkheden en gevaren die ons omringen het hoofd te bieden... de remedie [tegen de sterke psychische trend] is ALTRUISME. Dat is de grondgedachte van theosofie en de remedie voor alle kwalen.

De tegenstrijdigheden die we in de Kali Yuga kunnen zien, kunnen overweldigend zijn. Laten we een paar relatief recente voorbeelden nemen uit de Verenigde Staten waar deze schrijver zich momenteel bevindt.

Ondertekening van de Declaration of Independence

De Amerikaanse Onafhankelijkheidsverklaring, later gevolgd door de Grondwet van de Verenigde Staten, waren in hoge mate inspirerende documenten die menselijke gelijkheid, vrijheid van godsdienst en denken omarmden. Zij boden een nieuw continent waar onbepaalde ruimte, schoonheid en middelen leken te zijn voor iedereen die zich in Amerika wilde vestigen.

Helaas werd deze visie uitgewerkt in de nasleep van het vernietigen van de levens van de volken die daar al woonden. Ook werd 'the land of the free' voor een groot deel opgebouwd met menskracht en energie, afkomstig van en verwezenlijkt door slavernij, een van de meest gruwelijke misdaden en totaal in strijd met de hoge idealen waarop het land was gegrondvest. De 'duistere tijd' verwijst vooral naar geestelijke duisternis.

Men zegt dat alles sneller gaat in de Kali Yuga. HPB verwees naar deze tijd als een grote karmische dooi. In de Westerse geschiedenis hebben we dingen zo snel zien gebeuren, in minder dan 200 jaar. Van de komst van de commercieel levensvatbare stoomboot van Robert Fulton in 1807, tot, iets meer dan een eeuw later, het vliegtuig; van morsecode in de jaren 1830 die een revolutie teweegbracht in de communicatie,

tot de telefoon, radio, tv, en internet vandaag. Deze explosie van menselijke onderlinge verbondenheid, onderlinge en wederzijdse afhankelijkheid en verantwoordelijkheid is zo snel gegaan en heeft zo'n duizelingwekkend effect op de mensheid gehad dat we nog maar net beginnen ermee in het reine te komen.

In de Kali Yuga, waarin de hele aarde nu in wezen meer dan ooit is ondergedompeld, moeten de morele, ethische kernleringen die aan de basis liggen van alle grote religies en filosofieën, worden gezien los van de geconcretiseerde, afgescheiden vormen die ze zijn geworden. De Kali Yuga is een tijd van materialisatie en verdeeldheid. Ondanks de karmische effecten die zich overal om ons heen manifesteren als ziekten, irrationele oorlogen die ecosystemen vernietigen en die de meest elementaire en noodzakelijke elementen om het leven op de planeet, lucht, water en aarde, in stand te houden, degraderen, blijven we niet de volledige verantwoordelijkheid nemen voor onze acties, maar leven in een staat van ontkenning van waar we naartoe gaan. Dit alles weerspiegelt een uit de hand gelopen vorm van mentale en morele afwijking. Het sociale weefsel dat door economische en sociale stabiliteit is geweven, ontrafelt snel, samen met economische en politieke allianties in veel delen van de wereld.

Smog

In de theosofie leren we over vroegere rassen van de mensheid en hebben we het voorbeeld van het Atlantische ras dat zichzelf vernietigde tijdens zijn Kali Yuga. Wie van de geschiedenis leert, hoeft die niet te herhalen. Helaas omarmt de wereld in het algemeen niet de theosofische kijk op de menselijke geschiedenis, maar ze kan wel de moraal en ethiek van gezond verstand omarmen op basis van het aantoonbare feit dat we allemaal met elkaar verbonden zijn en elkaar bij elke stap ten goede of ten kwade beïnvloeden. Zoals Blavatsky zo duidelijk stelt in *De Sleutel tot de Theosofie* (p.187): *Het is bovendien een occulte wet dat niemand boven zijn individuele zwakheden kan uitstijgen zonder het geheel, waarvan hij een integrerend deel vormt, te verheffen, al is het nog zo weinig. Om dezelfde reden kan iemand niet alleen zondigen, of alleen de gevolgen van zonden ondergaan. In werkelijkheid bestaat er niet zoiets*

als 'afgescheidenheid' en wat het meest op die zelfzuchtige toestand lijkt en bij de bestaande levenswetten mogelijk is, ligt in de bedoelingen of motieven.

Dus theosofen hebben op dit moment werk te doen om de kern van inspirerende leringen van de theosofie te verspreiden, die laten zien dat we door morele en ethische causaliteit de duistere tendens van deze tijd kunnen tegengaan. De doctrines van karma en reïncarnatie kunnen ons verankeren in ons algemene levensdoel en ons helpen te handelen op een manier die onze aard vermenschlijkt en transformeert en die ons het spirituele bewustzijn geeft dat het ras zal genezen.

Meer wetenschap of technologie gaan ons niet redden. We moeten de betovering verbreken van het materialisme dat nooit de verkeerd geïnterpreteerde zielsverlangens van ons wezen heeft bevredigd. Alleen dan kunnen we heelheid en innerlijke vrede bereiken. Alleen door het feit van onze onderlinge verbondenheid en dat liefde en vertrouwen op de goedheid die diep in het hart van ieder wordt gevonden, te omarmen, zullen we de angst en de irrationele begeerten die nooit onze dorst lessen of onze zieleaard bevredigen, overwinnen. Zoals HPB in het voorwoord van Isis Ontsluierd stelt:

Wij nemen het gezegde van de begaafde schrijver van Festus aan, dat het menselijk hart zich nog niet volledig uitgesproken heeft en dat wij nog nimmer de volle omvang van zijn vermogens bereikt, of zelfs begrepen hebben.

Alle duisternis in de wereld kan het licht van een enkele kaars niet doven.
Franciscus van Assisi

Vertaling Marianne Plokker

TVN-lid dat het stoffelijk lichaam heeft afgelegd

Op 8 juli 2022 is mevrouw J. Ratterman uit Apeldoorn overgegaan.
Zij was 92 jaar en lid sinds 1974.

Moge onze liefde en dankbaarheid haar begeleiden op de verdere zielereis.